

Dnro TRE:1649/06.02.00/2026

Pirkanmaan hyvinvointialue
kirjaamo@pirha.fi

Asiatunnus 2873/2026

Tampereen kaupungin lausunto

Pirkanmaan hyvinvointialue on pyytänyt lausuntoa oheisista suunnitelmista 6.4.2026 mennessä: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta, lastensuojelun järjestämissuunnitelmasta ja alueellisesta neuvolasuunnitelmasta 2026-2029. Lausuntopyynnössä ei ole mainittu mistä erityisesti lausuntoa toivotaan. Tampereen kaupunki lausuu näistä suunnitelmista kuten samaan kokonaisuuteen liittyvistä muista suunnitelmista keskittyen suunnitelmien sisältöön ja yhteiseen toimeenpanoon.

Yhteenveto

Tampereen kaupunki pitää Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointi- ja lastensuojelusuunnitelmaa sekä neuvolasuunnitelmaa kokonaisuutena kattavaan tietopohjaan perustuvina asiakirjoina, joissa toimenpiteet nojaavat vahvasti muun muassa kouluterveyskyselyn tuottamaan yhteiseen tilannekuvaan. Suunnitelmissa tunnistetaan keskeisiä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin liittyviä haasteita sekä painotetaan varhaista tukea, vanhemmuuden vahvistamista ja palvelujen kehittämistä.

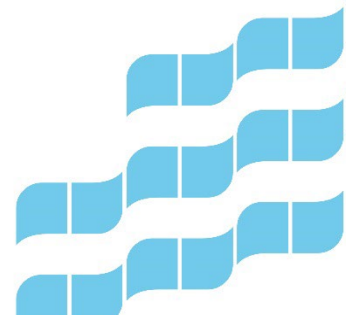
Kaupunki pitää erityisen myönteisenä, että vanhemmuuden tukeminen on tunnistettu läpileikkaavana teemana ja keskeisenä keinona ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta. Samalla kaupunki korostaa tarvetta vahvistaa suunnitelmien toimeenpanon konkretiaa, vaikuttavuuden seurantaa ja mittaristoa sekä selkeyttää tiedolla johtamisen rakenteita.

Kaupungin näkökulmasta suunnitelmien vaikuttavuutta vahvistaisi se, että kuntien rooli lasten ja nuorten arjen kasvuympäristöissä, varhaiskasvatuksessa, kouluissa, harrastustoiminnassa ja perhekeskusrakenteissa tunnistettaisiin nykyistä selkeämmin osana yhteistä toimeenpanoa. Erityisesti varhaisen tuen, ennaltaehkäisyn ja monialaisen yhteistyön osalta suunnitelmien välistä kytkentää ja kuntayhteistyön käytännön toteutusta olisi perusteltua täsmentää.

Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja lastensuojelusuunnitelma 4/2026–6/2029

Suunnitelman sisältö

Kaupunki toteaa, että alle kouluikäisiä ja kouluikäisiä koskevat toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia ja kattavat keskeiset hyvinvoinnin osa-alueet. Suunnitelmassa

Dnro TRE:1649/06.02.00/2026

tunnistetaan opiskeluhuollon vahvistaminen, mielenterveys- ja päihdepalveluiden porrastus, yhteisöllinen opiskeluhoito sekä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) yhteistyön tarve. Nämä ovat täysin linjassa kouluterveyskyselyn nostamien riskitekijöiden kanssa.

Kaupunki pitää myönteisenä ja tärkeänä, että suunnitelmassa vanhemmuuden vahvistaminen näkyy läpileikkaavasti neuvolatyössä, perhe- ja sosiaalityössä, kotiin vietävissä palveluissa sekä sijaishuollon aikaisessa työskentelyssä, ja että vanhemmuuden tuki on tunnistettu keskeiseksi keinoksi ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta; tämä on linjassa kevään 2025 HYTE-neuvotteluissa esiin nousseen vanhemmuuden tuen vahvistamisen teeman kanssa.

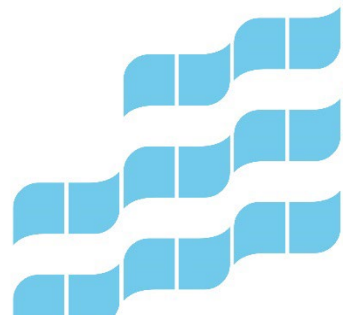
Suunnitelma painottuu vahvasti palvelurakennemuutokseen ja sisältää runsaasti tavoitteita ja toimenpiteitä, mutta toimenpiteiden konkreettinen toimeenpano, vaikutusten seuranta sekä seurantamittarit jäävät osin yleiselle tasolle. Asiakslähtöisyyden rinnalla palveluja olisi perusteltua tarkastella selkeämmin ihmislähtöisesti eri elämäntilanteet huomioiden, erityisesti lasten ja nuorten osalta koko perheen tuen näkökulmasta. Vaikka tiedolla johtamisen merkitys tunnistetaan ja seuranta kytkeytyy LANUPE2035-kehittämissuunnitelmaan, suunnitelmassa ei riittävästi avata tiedon hyödyntämistä ja vaikuttavuuden seurantaa edellyttäviä rakenteellisia ratkaisuja. Suunnitelman vaikuttavuutta ja paikallista ohjauskykyä vahvistaisi kuntatiedon systemaattinen hyödyntäminen ja yhteinen tiedolla johtamisen malli.

Yhteinen toimeenpano

Yhteistyö kuntien kanssa voisi tulla suunnitelmassa vahvemmin esiin, erityisesti varhaisen tuen ja ennaltaehkäisyn näkökulmasta. Koulujen ja oppilaitosten osalta palvelupolkujen yhtenäisyyteen tulisi kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Lisäksi on perusteltua täsmentää, millä tavoin hyvinvointialue varmistaa, että palvelurakenteen ja -sisältöjen muutokset saatetaan eri toimijoiden tietoon ja ovat heidän hyödynnettävissään.

Suunnitelmassa on tunnistettu kuntayhteistyön kannalta keskeisiä kehittämiskohteita, joita pidetään perusteltuina. Koulu- ja opiskeluikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisessa yhdyspintatyötä tukevien verkostorakenteiden, kuten Move!-polkujen, kehittäminen on tärkeää ja edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa. Lapsiperheiden palveluiden integraation vahvistaminen keskeisillä yhdyspinnoilla on kannatettavaa, erityisesti silloin kun se tukee kunnissa, järjestöissä, seurakunnissa ja perhekeskusverkostossa toimivien ammattilaisten monialaista osaamista, verkostoitumista ja elämäntilanelukutaidon mukaista työskentelyä.

Suunnitelmassa esiin nostetut tavoitteet lapsiperheiden hyvinvoinnin systemaattisesta seurannasta, palvelutarpeen ja saatavuuden arvioinnista sekä kunta- ja järjestöyhteistyön edistämisestä ovat kuntien näkökulmasta keskeisiä. Erityisen tärkeänä pidetään yhteisen tiedolla johtamisen mallin kehittämistä sekä yhteisten

Dnro TRE:1649/06.02.00/2026

kehittämisprosessien käynnistämistä osana perhekeskustoimintaa ja yhteisövaikutavuustyötä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma 2026–2029

Suunnitelman sisältö

Tampereen kaupunki arvioi neuvolasuunnitelman kokonaisuutena laadukkaaksi ja asiantuntevasti laadituksi. Neuvolatoiminnan kuvaus on kattava, ja suunnitelma antaa hyvän kokonaiskuvan neuvolapalvelujen nykytilasta ja toimintamalleista. Varsinainen suunnitelmaosuus sijoittuu kokonaisuudessa melko loppupuolelle. Vanhemmuuden vahvistaminen on tunnistettu keskeisenä tavoitteena, ja sen kytkentä perhekeskustoimintaan sekä muihin palveluihin on myönteinen lähtökohta.

Kaupungin näkökulmasta suunnitelman selkeyttä voisi kuitenkin parantaa erottamalla nykyistä täsmällisemmin toisistaan tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Paikoin suunnitelman kohderyhmät ja asiakkuuksien määrittely jäävät epäselviksi, ja joidenkin palvelukokonaisuuksien osalta edellytetään ennakkotietoa neuvolajärjestelmästä. Asiakasryhmien rajaukset, kuten ehkäisy- ja seksuaalineuvonnan ikäkohderyhmät, olisi perusteltua tuoda esiin selkeämmin ja varhaisemmassa vaiheessa. Kaupunki näkee tarpeellisena, että indikaattoritiedon ja nykytilakuvauksen suhdetta suunnitelman sisältöihin selkeytetään, jotta käy ilmi, miten tieto ohjaa tulevia palveluja ja kehittämistä.

Yhteinen toimeenpano

Neuvolasuunnitelmassa tunnistetaan kuntayhteistyön merkitys, mutta kaupungin näkökulmasta erityisesti varhaiskasvatuksen rooli lapsen kasvun, kehityksen ja perheiden arjen tukemisessa jää suunnitelmassa liian vähälle huomiolle erityisesti lastenneuvolatoiminnan yhteydessä. Varhaiskasvatuksella on merkittävä rooli perheiden arjessa. Keskimäärin lapsi viettää varhaiskasvatuksessa huomattavasti enemmän aikaa kuin neuvolapalveluissa, mikä olisi perusteltua tunnistaa vahvemmin hyvinvoinnin ja varhaisen tuen kokonaisuudessa. Lisäksi konkreettinen yhteistyö ja työ paikallisissa perhekeskuksissa jää suunnitelmassa vähälle huomiolle. Monialaisen yhteistyön roolia kuntien, järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kanssa olisi tarpeen kuvata selkeämmin ja konkreettisemmin osana perheiden tuen rakenteita.

